

FOTOGRAFIA a Krásy Slovenska

DAJAMA

Miroslav Herchl

Fotografia a Krásky Slovenska

Miroslav Herchl

Pod'akovanie

Ďakujem fotografom – súčasníkom, prezentovaným v tejto publikácii, menovite Ing. arch. Rastislavovi Berovi, Ivanovi Bohušovi ml., Ing. Vladimírovi Bártovi, Karolovi Demuthovi, Dionýzovi Dugasovi, RNDr. Jánovi Lacikovi, Ivovi Netopilovi, Karolovi Špánikovi, Jozefovi Vričanovi a rovnako aj príbuzným už nežijúcich autorov fotografií Vladimírovi Košťálovi a Ing. Ivanovi Galandovi za doplnenie údajov do textov príslušných autorských medailónov.

Rovnako srdečne ďakujem Mgr. Eve Greschovej zo Slovenského múzea ochrany prírody a jaskyniarstva v Liptovskom Mikuláši, Mgr. Karin Šišmišovej z Literárneho archívu Slovenskej národnej knižnice v Martine a pracovníckam Univerzitnej knižnice v Bratislave za súčinnosť pri vyhľadávaní zdrojov a pomoc pri kompletizácii podkladových rešerší.

Miroslav Herchl

Fotografia a Krásy Slovenska

1. vydanie, 2022

Autor: Miroslav Herchl

Editor: Daniel Kollár

Dizajn a typografia: Marianna Lázničková

Jazyková úprava: Rút Facunová

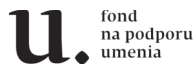
Tlač: NIKARA, Krupina

Vydalo vydavateľstvo DAJAMA ako svoju 353. publikáciu.

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto knihy nesmie byť reprodukováaná v akejkoľvek forme bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa.

ISBN 978-80-8136-136-4

RNDr. Daniel Kollár – DAJAMA, Karloveské rameno 4 B, 841 04 Bratislava,
tel.: +421 (2) 446 317 02, info@dajama.sk, www.dajama.sk

Projekt podporil z verejných zdrojov
Fond na podporu umenia.

Kniha vyšla s podporou neziskovej organizácie **PARTNERSTVO, n. o.**

Obsah

Slovo na úvod	3
Úvodné roky	7
Miloš Janoška	8
Vojtech Benický	10
Ján Galanda	12
Ján Bojmír	18
Štefan Marton	24
Ján Náhlík	30
Ján Halaša	36
Miloš Dohnány	32
Sergej Protopopov	44
Rozkvet fotografie	51
Ján Hajdúch	52
Vladimír Košťál	58
Milan Borovička	64
Vilém Heckel	70
Milič Blahout	76
Ester Plicková	82
Tibor Sásik	88
František Šlachta	94
Technická dokonalosť	101
Karol Špánik	102
Igor Thurzo	108
Dionýz Dugas	114
Rastislav Bero	120
Vladimír Bárta	126
Karol Demuth	132
Jozef Vričan	138
František Dejčík	144
Ivo Netopil	150
Ivan Bohuš ml.	156
Ján Lacika	162

Slovo na úvod

Príroda svojimi krásami, silou, rozmarmi a premenami dokáže človeka uchvátiť a očariť. Pocity a dojmy z pobytu a pohybu v nej, ako aj z krás citlivo do prírody vsadených objektov, ktoré boli ľudskou činnosťou vytvorené, sa snaží človek zachytiť a vyjadriť rôznou formou (od najstarších jaskynných kresieb až po najmodernejšie spôsoby stvárnenia, ktoré umožňuje dnešný stav digitálnej techniky). Výnimočnú príležitosť vo vývojovom reťazci foriem zdieľania ponúkla svojím vznikom fotografia.

Územie Slovenska patrilo k tým, kde sa fotografia rýchlo udomácnila. Ešte v druhej polovici 19. storočia, v období doskových prístrojov, niektorí profesionálni fotografi vyšli zo svojich fotoateliérov do prírody, aby tu na snímkach zvečnili vrcholy tatranských štítov (Karol Divald, 1860) alebo napr. skalné útvary Manínskej tiesňavy (Martin Pattantyús, 1884). Prvý filmový fotoaparát bol síce uvedený na trh až v roku 1888, avšak už v tom čase na území Slovenska rýchlo pribúdali fotoateliéry, v ktorých na základe živnostenských oprávnení fotografi vykonávali svoju prácu ako hlavné povolanie alebo ako vedľajšiu činnosť (lekárnici, majitelia drogérií atď.). Na prelome 19. a 20. storočia už boli fotoateliéry takmer vo všetkých okresných mestách a trend ich rozširovania pokračoval i v nasledujúcich dvoch desaťročiach, keď sa postupne k profesionálnym fotografom pridávali aj fotoamatéri.

Priaznivý vplyv na rozvoj fotografie mala aj politická situácia po vzniku prvej Československej republiky. V roku 1921, teda v čase vzniku časopisu Krásy Slovenska, ale i v nasledujúcich rokoch, mal zakladateľ tohto časopisu Miloš Janoška a ostatní redaktori pri výbere dobrých fotografov nielen šťastnú ruku, ale aj uľahčenú úlohu. Turistika bola ešte stále skôr záležitosťou vyšších spoločenských vrstiev, ktorých príslušníci mali možnosť vlastniť kvalitné fotografické prístroje. Fotografovanie bolo pre nich záľubou a dokázali produkovať snímky na veľmi dobrej úrovni. Navyše aj mnohí profesionálni fotografi boli členmi turistických spolkov, a preto sa kvalitné fotografie objavili hneď v prvých číslach časopisu. Z obdobia dvadsiatych rokov možno v tejto súvislosti spomenúť najmä mená ako Miloš Lacko, Robert Vosyka, Miloš Janoška, Mikuláš Mlynárčik, Ján Lichardus a Ivan Houdek.

Krásy Slovenska postupne získali renomé hodnotného ilustrovaného časopisu a aj špičkoví fotografi si považovali za česť prezentovať sa na jeho stránkach. Platilo to tiež v ďalších desaťročiach existencie časopisu a možno to rovnako hodnotiť aj dnes. Na Slovensku v medzivojnovom období neexistovali odborné fotografické časopisy a aj tie československé (teda s celoštátnou pôsobnosťou) uverejňovali snímky a články zo Slovenska len sporadicky. V tom čase zohrávali Krásy Slovenska dôležitú úlohu v tom, že dávali priestor kvalitným fotografom a ich snímkam. V tridsiatych rokoch mali medzi nimi zastúpenie aj Ján Bojmír, Alojz Lutonský, Ján Galanda, Vojtech Hayn, Oldřich Nuska, Karel Skřípský, Vojtech Hudyma, Vojtech Benický, Štefan Zamkovský, Július Wachdeutsch, Ján Krákora, Rudolf Pethö a ďalší.

V súvislosti s fotografiou v Krásach Slovenska je dobré si pripomenúť aj niektoré kritické etapy spôsobené vonkajšími vplyvmi, s ktorými sa museli tvorcovia časopisu vysporiadať. V roku 1938, keď mal časopis za sebou ročníky s vysokou obsahovou, ale i umeleckou úrovňou ilustrácií a fotografií, došlo k rozdeleniu republiky, čo spôsobilo aj výpadok českých prispievateľov z radov fotografův. Dovtedy bolo v Krásach Slovenska uverejnených viac ako 1 600 fotografií, z toho takmer polovica od autorov českej národnosti. Riešenie tejto situácie hľadali redaktori časopisu i cestou novozaloženého Fotozboru Klubu slovenských turistov a lyžiarov a jeho miestnych tzv. fotokupín, ktorým dávali na stránkach časopisu dostatočný priestor. Kvalita uverejňovaných fotografií sa však len pomaly dostávala na predchádzajúcu úroveň.

Situácia sa zmenila nástupom novej generácie autorov, s ktorou úroveň fotografií opäť vzrástla. Medzi nich patrili napr. Miloš Dohnány, Ladislav Galoch, Milan Šaradin, Rudolf Müller, František Hroš, Jaroslav Košťál, Ján Hajdúch, Ján Náhlík či Sergej Protopopov. V päťdesiatych rokoch k nim pribudli napr. František Závodský, Oldřich Staněk, Vladimír Košťál, Eugen Jurisa, Milan Borovička, Vilém Heckel, Oldřich Holan, Pavel Styk, Ján Halaša, Eugen Weiner, Rudolf Kedro, Štefan Marton, Ladislav Noel a mnohí ďalší.

Politická atmosféra a praktiky začiatku päťdesiatych rokov však nesvedčali slobodnej tvorbe autorov. Odrážalo sa to aj v celkovom poklese kvality časopisu a v jeho čiastočne nútenom tematickom zameraní. V roku 1954 nastúpil do redakcie Tibor Sásik a neskôr sa stal hlavným redaktorom časopisu. Dokázal využiť postupné uvoľňovanie politickej situácie a prinavrátiť časopisu pôvodnú kvalitatívnu úroveň, vrátane jeho fotografickej náplne. Podarilo sa mu okolo seba zoskupiť silnú zostavu výborných fotografov – prispievateľov, medzi ktorých tiež sám patrili. Často spomínal, že v päťdesiatych rokoch, keď viacerí fotografickí odborníci považovali krajinársku fotografiu za nemodernú a neperspektívnu, sa Krásy Slovenska stali doslova tribúnou krajinárskej fotografie a prispeli k sformovaniu generácie významných fotografov. Tá následne dlhé roky aj prostredníctvom krajinárskej fotografie dôstojne reprezentovala slovenskú fotografiu na domácej i zahraničnej scéne.

Ludovít Hlaváč v publikácii Sociálna fotografia na Slovensku poznamenáva, že Krásy Slovenska od svojho vzniku azda najtrvácnejšie ovplyvnili program slovenskej fotografie svojou koncepciou krajinárskeho obrazu a národopisnej tvorivosti. K už spomenutým fotografom pribudli koncom päťdesiatych rokov ďalšie (dnes už zvučné) mená – Milíč Blahout, Rastislav Bero, Božena Mrhová, František Kollárik, Eugen Lazišťan, Ester Plicková, Vlasta Vážanská, Vladimír Šimíček, Ladislav Rozman a ďalší. Spolu vytvorili hodnotovo silné jadro prispievateľov, ktoré niekoľko desaťročí s prirodzenými generačnými obmenami postupne nabalovalo na seba mladých nastupujúcich talentovaných fotografov a vysoko tak držalo latku kvality obrazovej časti časopisu.

Z nových tvárí, ktoré nastúpili v šesťdesiatych rokoch, je nutné spomenúť najmä Františka Šlachtu, Jaroslava Černého, Stanislava Samuhela, Ludovíta Absolona, Vladimíra Medzihradského, Karola Špánika, Igora Thurzu, Ladislava Deneša, Andreja Hrica, Tarasa Kuščinského, Dionýza Dugasa, Branislava Tatranského či Milana Legutkyho. V sedemdesiatych rokoch k nim pribudli napr. Vladimír Bárta, Karol Demuth, Ladislav Jiroušek, Bohuš Mrdút, Filip Lašut, Jozef Vričan, František Dejčík, Zoltán Absolon, Mikuláš L. Gažík, v priebehu osemdesiatych rokov Ivo Netopil, Jaroslav Nešpor, Alexander Jiroušek a v deväťdesiatych rokoch prispievali pravidelne už aj Peter Pospíšil či Ivan Bohuš ml.

Neskôr, s nástupom digitálnej techniky, dostali autori príspevkov v Krásach Slovenska väčšiu možnosť ilustrovať svoje články vlastnými fotografiami. Počet autorov fotografií v časopise prudko stúpol. Celostránkové snímky uvoľnili miesto menším formátom, ilustračné fotografie ustúpili do úzadia. Z kvality obrazovej zložky časopisu to však neubralo, i keď sa niekedy v starých ročníkoch Krás Slovenska s nostalgiou zahľadíme do pôvabu a hĺbky veľkoformátových čiernobielych fotografií.

V predkladanej publikácii si našli miesto aj fotografie, ktoré ich autori poslali do redakcie, ale v dôsledku pretlaku fotografií špičkových autorov v danom čase sa napokon na stránky časopisu nedostali. Vďaka svojej vysokej kvalite si však zaslúžia, aby boli touto cestou prezentované. Bolo ťažké urobiť výber z takého množstva výnimočne kvalitných autorov – fotografov, a to spôsobom, aby v ňom boli zastúpené rôzne obdobia existencie tohto periodika a rešpektované aj množstvo uverejnených príspevkov. Určite by do publikácie patrili aj desiatky ďalších z uvedených i nomenovaných špičkových fotografov. Medzi nimi celý rad renomovaných mien, ako aj takých, ktorých fotografie sa na stránkach časopisu objavovali menej často (Karel Plicka, Martin Martinček, Karol Kállay, Ladislav Paule či Otakar Nehera). Určite si zaslúžia, aby sme si aj ich pripomenuli v niektorej z ďalších publikácií a mali tak príležitosť znovu si vychutnať výnimočné čaro a umelecký dojem z ich tvorby.

Úvodné roky

Miloš Janoška (1884 – 1963)

publicista, redaktor, vydavateľ, organizátor turistiky, propagátor krás Slovenska

Rodák z oravskej Jasenovej (narodil sa 27. januára 1884) pochádzal z rodiny evanjelického farára. Po skončení ľudovej školy v Jasenovej študoval na gymnáziu v Banskej Bystrici a na učiteľských ústavoch v Šoproni (1902) a Bielsku (1906). Profesii pedagóga zostal verný až do odchodu do dôchodku v roku 1940. Zomrel 28. decembra 1963 v Liptovskom Mikuláši, pochovaný je na Vrbskom cintoríne.

Učiteľskú kariéru začal v Pivnici v Chorvátsku, pokračoval v Štrbe a po vzniku prvej Československej republiky prešiel do Liptovského Mikuláša, kde v rokoch 1919 až 1940 pôsobil ako školský inšpektor. Tu mal vhodné podmienky na to, aby sa popri profesii venoval svojej veľkej záľube – turistike. Tá ho uchvátila už v detskom veku a sprevádzala celým životom. Nebol radovým turistom, ktorý robí turistiku len pre vlastné potešenie, ale práve naopak. Vždy mal tendenciu objavené krásy prírody posunúť aj iným ľuďom, priviesť ich k turistike a pre nich ju aj organizovať. Neuspokojil sa len s ústnym podaním a uvedomoval si, že účinnejšie je písané slovo a najlepšie tlačené periodikum, ktoré by bolo šírené po celom Slovensku.

V roku 1921 spolu s Matejom Sopkom a Pavlom Stachom založili časopis, ktorý ihneď zaujal. Sotva však mohli predpokladať (hlavne po ťažkostiach s financovaním, ktoré sa zakrátko dostavili), že časopis presiahne storočnú životnosť. Účel svojho snaženia však mali jasný – objavovať, propagovať a sprístupňovať krásy slovenskej prírody. Uvedomili si, že dôležitým prostriedkom na to je aj fotografia a darilo sa im hneď od začiatku získavať pre časopis kvalitných fotografov. Miloš Janoška už od prvého ročníka v ňom uverejňoval aj svoje fotografie (posledné mu vyšli v roku 1954). Ilustroval nimi viaceré z vyše sedemdesiatky svojich článkov uverejnených v tomto časopise, ale aj príspevky iných autorov.

Janoška je autorom aj jedenástich turistických sprievodcov. Prvého z nich, *Sprievodcu po Tatrách*, spolu s dvomi turistickými mapami, vydal už v roku 1911. V prepracovanom vydaní vyšiel aj v roku 1923. Ďalšiu knižnú publikáciu *Krásy Liptova*, s podtitulom *Sprievodca po Liptovsko-oravských vrchoch, Liptovských holiach, čiastke Vysokých Tatier, po Nízkych Tatrách a po Veľkej Fatre* vydal Miloš Janoška až po druhej svetovej vojne v roku 1947. Ďalej nasledoval v roku 1952 turistický sprievodca *Liptovský Mikuláš a okolie* a po ňom v dvoch vydaniach, v spoluautorstve so Zdenkom Hochmuthom, *Nízke Tatry: Liptovská časť*. V roku 1957 vydal publikáciu *Čertovica a okolie* a potom, opäť so Zdenkom Hochmuthom, knižky *Krásy Liptova – sprievodca po Liptovskej časti Chočského pohoria, Liptovských holí, Nízkych Tatier a Veľkej Fatry* (1957) a *Nízke Tatry* (1958).

Miloš Janoška nikdy nemal ambície stať sa významným fotografom alebo aspoň sa systematicky venovať fotografii. Ako vášnivý obdivovateľ a milovník prírody, funkcionár organizovanej turistiky a publicista sa však prirodzeným spôsobom dostal k fotografii. Ako vydavateľovi a redaktorovi ilustrovaného časopisu mu prislúchala aj úloha posudzovať, zvažovať a vyberať na uverejnenie fotografie rôznych autorov. Uplatňoval pri tom svoj cit pre krásu, zaujímavé pohľady do krajiny, koncepčné riešenie a konečný efekt záberu. Tieto vlastnosti a skúsenosti prenášal aj do svojich fotografií. Zaradil sa nimi medzi významných predstaviteľov slovenskej krajinárskej fotografie začiatku dvadsiatych rokov 20. storočia.

Dereše v Nízkyh Tatráh

Vojtech Benický (1907 – 1971)

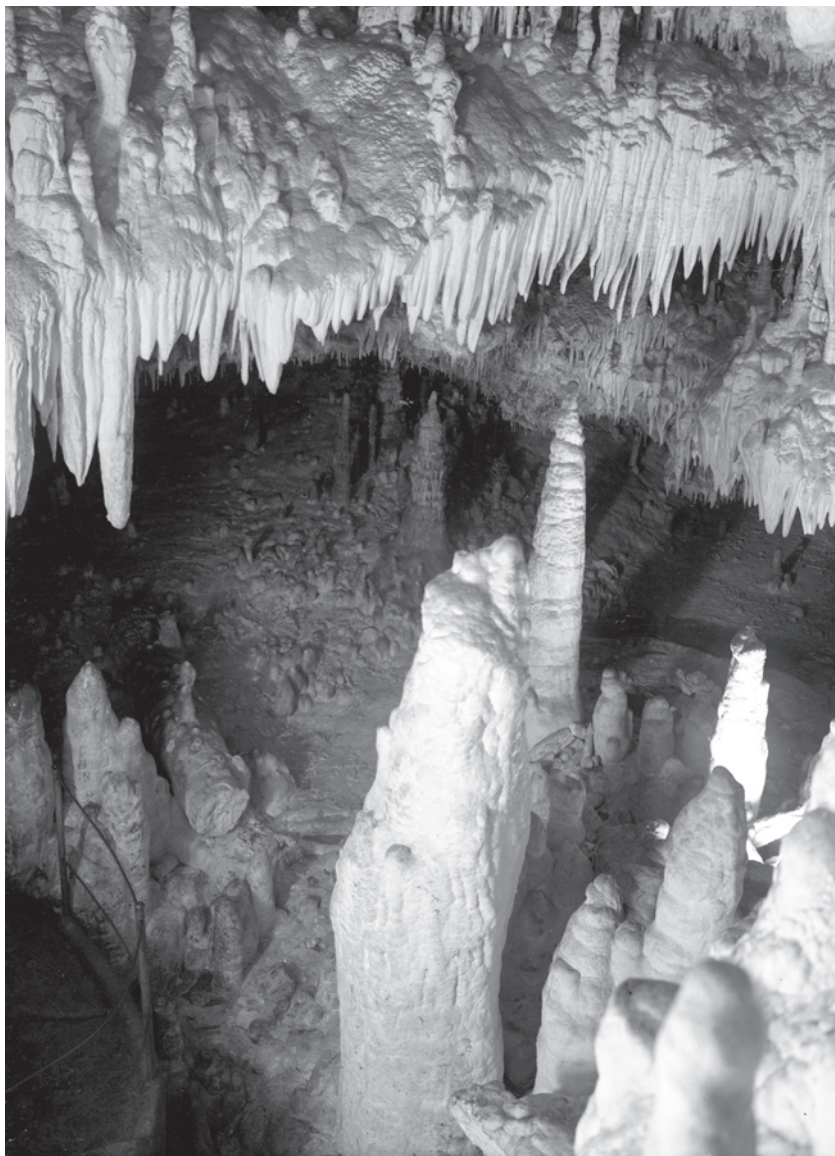
speleológ, múzejník, ochranár prírody, fotograf

Narodil sa 12. mája 1907 v Pavčinej Lehote ležiacej v okrese Liptovský Mikuláš neďaleko Demänovských jaskýň, ktoré významne ovplyvnili jeho život. Základnú školu, tzv. mešťianku, navštevoval v Martine. Už ako 17-ročný mladík sa v roku 1924 zamestnal ako robotník v Družstve Demänovských jaskýň. Tam postupne cez funkcie vedúceho skupiny sprístupňovania jaskýň a jaskyniarskeho sprievodcu získal ostrohy skúseného jaskyniara. To mu umožnilo vykonávať funkciu správcu najprv jaskyne Domica (1931 – 1938) a následne Belianskej jaskyne (1939).

Po strate území južného Slovenska sa vrátil do Liptovského Mikuláša, kde v rokoch 1940 až 1942 zastával funkciu tajomníka ústrednej komisie Klubu slovenských turistov a lyžiarov. Neskôr pracoval na Mestskom národnom výbore a v Slovakotoure v Martine a v auguste 1944 sa zapojil do SNP. Po skončení druhej svetovej vojny sa mu podarilo združiť slovenských jaskyniarov a v roku 1949 spolu so svojimi priateľmi založiť v Liptovskom Mikuláši Slovenskú speleologickú spoločnosť. Tá iniciovala aj vybudovanie Múzea slovenského krasu v tomto meste a Vojtech Benický bol menovaný jeho prvým riaditeľom. V roku 1963 prešiel pracovať na Okresný národný výbor v Liptovskom Mikuláši a odtiaľ v roku 1968 do Liptovského múzea v Ružomberku.

Už v roku 1942 ho ako skúseného speleológa prizvali na spoluprácu do redakcie Krás Slovenska. V tomto časopise bol dobre zapísaný ako aktívny prispievateľ, autor desiatok odborných článkov a reportáží z objavovania nových podzemných priestorov. Dobré meno si robil vyše 30 rokov aj kvalitnými fotografiami, ktorými svoje príspevky ilustroval. Jeho snímky boli často uverejňované aj samostatne ako výberové fotografie. Skúsenosti z redakčnej rady Krás Slovenska zúročil aj pri redigovaní zborníka Slovenský kras, ktorý založil na pôde Múzea Slovenského krasu. Nielen týmto periodikom, ale aj mnohými článkami a fotografiami v rôznych časopisoch dôstojne propagoval slovenské jaskyne a približoval ich odbornej i širokej verejnosti. K oboznamovaniu s krásami slovenských jaskýň a ich propagácii smerom do zahraničia prispelo aj vytvorenie Speleologickej odbočky Slovenskej zemepisnej spoločnosti pri SAV v roku 1960. Vojtech Benický sa stal jej tajomníkom a zostal ním až do konca svojho života.

Celkove publikoval vyše 300 odborných článkov. Venoval sa aj bibliografii slovenskej speleologickej a krasovej literatúry, keď postupne v troch zväzkoch obsiahol obdobie rokov 1930 až 1963. V roku 1950 vydal obrazovú publikáciu *Slovenské jaskyne*. Výraznú stopu zanechal aj ako ochranár prírody nielen počas výkonu funkcie inšpektora na ONV, ale aj ako funkcionár organizovanej turistiky. Životnú púť ukončil 17. septembra 1971 v obci, v ktorej sa aj narodil – v Pavčinej Lehote, kde je tiež pochovaný. Svojou celoživotnou organizačnou, publikačnou i dokumentačnou činnosťou významne ovplyvnil vývoj slovenskej speleológie. Jej postupné kroky, úspechy pri objavovaní nových priestorov jaskýň i celkové napredovanie zaznamenal Vojtech Benický na viacerých fotografiách, ktoré okrem zobrazenej skutočnosti poskytujú súčasne aj krásny estetický zážitok.

Podzemná krása Liptova

Ján Galanda (1904 – 1960)

dokumentarista a amatérsky fotograf

Narodil sa 23. augusta 1904 v Turčianskom Sv. Martine, kde navštevoval aj slovenskú ľudovú evanjelickú školu. Neskôr pokračoval na maďarskej meštianskej škole a vyššej maďarskej 3-ročnej obchodnej škole. Z nej v roku 1918 po vzniku 1. ČSR vystúpil a v štúdiu pokračoval 4. triedou, keď bola otvorená prvá slovenská meštianska škola. Po jej skončení (ešte v roku 1919) nastúpil do Československej štátnej obchodnej akadémie v Martine, ktorú ukončil maturitou v roku 1923. Ako čerstvý absolvent začal pracovať v Národnej banke v Martine ako praktikant. V roku 1925 získal trvalé miesto v Roľníckej vzájomnej pokladnici (RVP) a postupne sa vypracoval až na funkciu riaditeľa, ktorú zastával od roku 1932 až do zrušenia RVP v roku 1948. Od toho času až do konca života v roku 1960 pracoval najprv ako úradník a neskôr vo funkcii inšpektora v Štátnej sporiteľni v Martine.

Už v šestnástich rokoch ho zaujalo fotografovanie. Postupne sa mu venoval stále intenzívnejšie a vkladal značné financie do nákupu kvalitnej fotografickej techniky. Objektívom zachytával bežné okamžiky z rodinného života a z prostredia, v ktorom realizoval svoje voľnočasové záľuby a predovšetkým turistiku. Zaoberal sa aj amatérskym filmovaním. V rokoch 1945 až 1949 zdokumentoval celú výstavbu novej chaoty KSTL na Martinských holiach. V tom čase sa už zúčastňoval aj na výstavách fotoamatérov. Získal ocenenia v I. celoštátnej súťaži o najlepšiu fotografiu zo Slovenska, usporiadanej Fotozborm KSTL v roku 1941, a na I. členskej výstave Fotoskupiny KSTL v Martine v roku 1944. Po roku 1948 sa zúčastňoval súťaží a výstav už iba sporadicky.

Od päťdesiatych rokov sa venoval aj farebnej fotografii, keď dobre zvládol technicky náročný proces jej spracovania. Svoje fotografie uverejňoval hlavne v časopisoch *Krásy Slovenska* (od roku 1936) a *Príroda a spoločnosť*. Jeho zábery sa stali aj súčasťou publikácií: *Malá Fatra a Martinské hole* (1956, 1974) a *Malá Fatra* (1978, 1990). Galandove fotografie boli vystavené aj v roku 2011 v SNG v rámci výstavy *Nové Slovensko (Ťažký) zrod moderného životného štýlu*. Po jej skončení sa viaceré z fotografií stali súčasťou zbierok SNG. V roku 2012 pripravili v Turčianskej galérii v Martine výstavu *Obrazy stratenej pamäti (Umenie fotografie v dejinách Turca do roku 1950)*, ktorej súčasťou boli aj Galandove fotografie. V roku 2014 vyšla v edícii *Osobnosti slovenskej fotografie* monografia *Ján Galanda* autorov Aurela Hrabušického a Filipa Vanča. Fotografie z bohatého portfólia z pozostalosti Jána Galandu sa na stránkach *Krás Slovenska* objavujú aj v súčasnosti.

Galanda s precíznosťou bankového úradníka svoje fotografie i filmy priebežne dôsledne popisoval. Tým, popri nespornej technickej kvalite a umeleckej hodnote, poskytujú jeho fotografie aj významnú dokumentačnú výpoveď. Svedčia o nesmiernej láske, s akou sa svojej veľkej záľube venoval počas celého života. Nevynímajúc posledné roky, poznačené ťažkou chorobou, ktorá ukončila jeho životnú púť 28. februára 1960.

Zbojnícka chata vo Vysokých Tatrách

Chata pod Borišovom

Pod Bradavicou

Strečno